

ΣΤΕ 2571/2018 [ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΙΣΧΥΟΣ ΑΕΠΟ ΛΟΓΩ ΜΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ]

Περίληψη

-Ενόψει της απαιτούμενης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3028/2002, έγκρισης δραστηριότητας πλησίον αρχαίων ή νεώτερων μνημείων, που αποσκοπεί στην επιβαλλόμενη από το Σύνταγμα προστασία πολιτιστικών αγαθών και αποτελεί προαπαιτούμενο για τη χορήγηση κάθε άλλης άδειας προβλεπόμενης από την κείμενη νομοθεσία, η χορήγηση της εγκρίσεως αυτής απαιτείται σε κάθε περίπτωση που εκδίδονται άδειες από άλλες, πλην του Υπουργού Πολιτισμού, αρμόδιες αρχές τόσο για την έναρξη όσο και για τη συνέχιση ενός έργου ή μιας δραστηριότητας.

Μιά τέτοια περίπτωση, όπου απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, αποτελεί και η παράταση της διάρκειας ισχύος της αποφάσεως εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων, με την έκδοση διαπιστωτικής πράξεως της Διοίκησης, με την οποία βεβαιώνεται η εκπλήρωση των προβλεπόμενων εκ του νόμου ουσιαστικών προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η μη μεταβολή των δεδομένων, επί των οποίων στηρίχθηκε η έγκριση των αρχικών περιβαλλοντικών όρων του έργου, εφόσον η παράταση αφορά έργο ή δραστηριότητα πλησίον αρχαίων ή νεώτερων μνημείων. Και τούτο ανεξαρτήτως του εάν για την αρχική έγκριση περιβαλλοντικών όρων είχε δοθεί προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, δεδομένου ότι, σύμφωνα με όσα εκτίθενται ανωτέρω, η πρόκληση δυσμενών επιπτώσεων στα προστατευόμενα μνημεία δεν συναρτάται μόνο με το επίμαχο έργο ή τη δραστηριότητα, αλλά και με την εκτίμηση των υφισταμένων στην περιοχή συνθηκών.

Ενόψει όμως του ότι κατά τον χρόνο εκδόσεως της επίδικης διαπιστωτικής πράξεως είχε λήξει η ισχύς της αποφάσεως, με την οποία είχε εγκριθεί η μελέτη περιβαλλοντικών όρων του έργου από πλευράς αρχαιολογικής νομοθεσίας, κλονίζεται το νόμιμο έρεισμα τόσο της απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι λειτουργίας της επίμαχης μονάδας, όσο και της θεωρούμενης ως συμπροσβαλλόμενης διαπιστωτικής πράξεως της

Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.

Για τον λόγο αυτό, πρέπει να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες πράξεις, η εξέταση δε των προσβαλλόμενων με το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως και των προσθέτων λόγων παρέλκει ως αλυσιτελής.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Μ.Ε. Παπαδημήτρη

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση: α) της αποφάσεως ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚΑ/ΑΡΧ/Α1/Φ03/7936/363/11.8.2008 της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, με την οποία εγκρίθηκε για διάστημα πέντε (5) ετών η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων που υπέβαλε η εταιρεία S. ABEE σχετικά με τη συνέχιση της λειτουργίας αποθήκευσης στο χώρο του βιομηχανικού συγκροτήματός της μη εύφλεκτων και ακίνδυνων για τον άνθρωπο υλικών, επί της οδού Κανελλοπούλου 1 του Δήμου Ελευσίνας, β) της με αριθ. πρωτ. ΠΕΧΩ 7309/Φ. Περιβ. 9/08/22.9.2008 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι λειτουργίας των εγκαταστάσεων της ανωτέρω εταιρείας με διάρκεια μέχρι τις 10.8.2013.

3. Επειδή, ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η επίδικη μονάδα βρίσκεται εντός των ορίων του Δήμου Ελευσίνας, πλησίον του παλαιού λιμανιού και νοτίως του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου της Ελευσίνας. Για την περιοχή των εγκαταστάσεων της μονάδας, με την τελευταία τροποποίηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (αριθ. 21727/25.5.2005 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, ΦΕΚ Δ 627/13.6.2005), ετέθη ως στόχος η ανάδειξη και προστασία του αρχαιολογικού χώρου, με σειρά μέτρων, μεταξύ των οποίων η εκπόνηση μελέτης για τη σύνδεση του αρχαιολογικού χώρου με τη θάλασσα και αξιοποίηση των παλαιών εργοστασίων που παρεμβάλλονται μεταξύ του αρχαιολογικού χώρου και του θαλασσιού μετώπου,

δηλαδή των εργοστασίων της εταιρείας «B.», που βρίσκεται εντός των επίδικων εγκαταστάσεων, και της E.. Κατά της τελευταίας τροποποίησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου η εταιρεία S. AEBE άσκησε αίτηση ακυρώσεως, η οποία απορρίφθηκε με την απόφαση 2879/2012 του Συμβουλίου της Επικρατείας. Όπως εξάλλου προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, στο οικόπεδο που βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατασκευάσθηκε το 1906 από την Ε. ε. Ο. κ. Ο., («B. AE»), μονάδα, η οποία είχε ως κύρια δραστηριότητα την παραγωγή οίνων και οινοπνεύματος μέχρι το έτος 1996, οπότε η εγκατάσταση και η δραστηριότητα περιήλθε στην εταιρεία S. AEBE, η οποία, βάσει των εκδοθεισών αδειών, κατά την διάρκεια λειτουργίας της, χρησιμοποιούσε τις εγκαταστάσεις για την αποθήκευση και επεξεργασία ετοιμών οίνων, για την αποθήκευση οινοπνεύματος, μη τοξικών διαλυτών, και υγρής σόδας, ενώ οι ίδιες εγκαταστάσεις είχαν χρησιμοποιηθεί και ως βιοτεχνία παραγωγής χρωμάτων και βερνικιών. Το Υπουργείο Πολιτισμού, με την με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/ φ03/73605/5087/23.12.2003 απόφασή του, είχε απορρίψει αίτημα της βιομηχανίας S. AEBEE για την χορήγηση άδειας αποθήκευσης μη τοξικών διαλυτών και υγρής σόδας, κατόπιν σχετικής γνωμοδοτήσεως του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (Συνεδρία 43/30.9.2003), με το σκεπτικό ότι μία τέτοια εγκατάσταση θα προκαλούσε βλάβη στον αρχαιολογικό χώρο, ενόψει και του ότι τα προς αποθήκευση υλικά ήταν εύφλεκτα. Κατά της ανωτέρω αποφάσεως η εταιρεία S. AEBEE άσκησε ένσταση ενώπιον του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία έγινε δεκτή με την απόφαση ΥΠΠΟ/ΓΔΑ/ΑΡΧ/Α1/Φ3/75396/4554/7.10.2004 του Υφυπουργού Πολιτισμού, με την οποία ανακλήθηκε η προηγούμενη αντίθετη απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού, κατόπιν σχετικής θετικής γνωμοδοτήσεως του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (υπ' αριθ. 36/22.9.2004 γνωμοδότηση), και επετράπη για ένα (1) έτος η αποθήκευση μη τοξικών διαλυτών και υγρής σόδας στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις ετοιμών οίνων και οινοπνεύματος, ενόψει του ότι είχαν προσκομισθεί στοιχεία, στα οποία βεβαιωνόταν ότι οι μη τοξικοί διαλύτες ήταν παρόμοιοι ή λιγότερο εύφλεκτοι από το οινόπνευμα και ότι είχαν ληφθεί όλα τα μέτρα πυροπροστασίας. Ακολουθώντας η Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, με το με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/φ3/95753/5410 ΠΕ/24.1.2005 έγγραφό της, διατύπωσε την αντίθεσή της στην επιχειρούμενη αύξηση του προς αποθήκευση υλικού (από 3.893μ90 κ.μ σε 8.303, 66 κμ), σύμφωνα με την υποβληθείσα από την εταιρεία S. AEBE μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τη συνέχιση της λειτουργίας της εγκατάστασης, ενόψει του κινδύνου άμεσης βλάβης για τα μνημεία του αρχαιολογικού χώρου. Τελικώς, με την απόφαση ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ03/2008 της ανωτέρω Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού δεν εγκρίθηκε, κατόπιν σχετικής γνωμοδοτήσεως του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων της εταιρείας «S. AEBE» για την επαναλειτουργία των εγκαταστάσεών της, λόγω του κινδύνου προκλήσεως άμεσης και έμμεσης βλάβης στον σημαντικό όμορο αρχαιολογικό χώρο. Το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, με το υπ' αριθ. 16/5.6.2008 πρακτικό του, ετάχθη ομοφώνως υπέρ της έγκρισης της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τη συνέχιση της λειτουργίας αποθήκευσης στο

χώρο του βιομηχανικού συγκροτήματος, υπό συγκεκριμένους όμως όρους. Με το ίδιο πρακτικό το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων ετάχθη κατά πλειοψηφία υπέρ του χαρακτηρισμού ως μνημείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 β του Ν. 3028/2002 δύο καμινάδων, και δύο κτιρίων (ηλεκτρολογείο, οινοπνευματοποιείο) του συγκροτήματος, με τα μηχανήματα. Περαιτέρω, το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρίαση της 19/24 Ιουνίου 2008 ετάχθη κατά πλειοψηφία υπέρ της εγκρίσεως της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ακολούθως εκδόθηκε η απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ΥΠΠΟ/ΔΝΣΑΚ/Α30355/869/23.7.2008 (Α.Α.Π 347/7.8.2008), με την οποία χαρακτηρίστηκαν, κατ' επίκληση του άρθρου 6 του ν. 3028/2002 "για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς" (Α' 153) και του άρθρου 1 του ν. 2039/1992 "περί Κύρωσης της Σύμβασης για την προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ευρώπης" (Α' 61), ως μνημεία, δύο κτίρια (οινοπνευματοποιείο και ηλεκτρολογείο), με τα μηχανήματα και δύο καμινάδες του παλαιού βιομηχανικού συγκροτήματος. Με την απόφαση ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚΑΡΧ/Α1/Φ03/7936/363/11.8.2008 της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού (α' προσβαλλόμενη πράξη) εγκρίθηκε, κατόπιν των ως άνω θετικών γνωμοδοτήσεων του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων και του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου υπό όρους, (μη διακίνηση χύδην εύφλεκτων υλικών, αποθήκευση ακίνδυνων για τον άνθρωπο και το περιβάλλον υλικών, απαγόρευση αποθήκευσης άλλων υλικών χωρίς έγκριση ΥΠΠΟ), για πέντε (5) έτη η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων των εγκαταστάσεων και της συνέχισης λειτουργίας αποθήκευσης στο χώρο του βιομηχανικού συγκροτήματος, με την αιτιολογία ότι η συγκεκριμένη χρήση ήταν ανέκαθεν μία από τις δραστηριότητες της βιομηχανικής εγκατάστασης, μέχρι το 1996 μαζί με την παραγωγή οίνου και οινοπνεύματος και η μοναδική χρήση μετά το 1996 και ως εκ τούτου, λόγω του χαρακτήρα της χρήσης, δεν υπήρχε κίνδυνος προκλήσεως άμεσης ή έμμεσης βλάβης στα παρακείμενα μνημεία. Κατόπιν της ανωτέρω εγκρίσεως του Υπουργείου Πολιτισμού εκδόθηκε η με αριθ. Πρωτ. ΠΕΧΩ 7309/Φ. Περιβ. 9/08/22.9.2008 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής (β' προσβαλλόμενη), με την οποία εγκρίθηκαν μέχρι τις 10.8.2013 περιβαλλοντικοί όροι για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων της εταιρείας "S. AEBE", συνολικής αποθηκευτικής δυναμικότητας 8.394 κ.μ. Οι ανωτέρω εγκαταστάσεις αγοράστηκαν το έτος 2012 από την εταιρεία "C. L." και εκμισθώθηκαν στην εταιρεία "P. S.", η οποία με την από 31.5.2015 αίτησή της προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, ζήτησε την παράταση ισχύος των περιβαλλοντικών όρων. Ακολούθως, η εταιρεία Β. Λ. κ. Χ., νέα μισθώτρια των εγκαταστάσεων, ζήτησε με την από 3.6.2015 αίτησή της προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής την αλλαγή φορέα της δραστηριότητας στην επικείμενη παράταση των περιβαλλοντικών όρων. Επί των ανωτέρω αιτήσεων εκδόθηκε η διαπιστωτική πράξη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής Φ810/4881/ΠΕΡΙΒ.9/15/28.9.2015, με την οποία διαπιστώθηκε α) η παράταση ισχύος της αποφάσεως περιβαλλοντικών όρων με την 7309/Φ. Περιβ. 9/08/22.9.2008 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής (β' προσβαλλόμενη), έως 22.9.2018, για τη δραστηριότητα αποθήκευσης μη

εύφλεκτων υγρών υλικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8.γ του άρθρου 2 του ν. 4014/2011 και την εγκύκλιο Οικ. 161486/10.3.2014 του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με θέμα “Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 8 γ του ν. 4014/2011” (ΑΔΑ ΒΙΚ50-06Μ) και β) η αλλαγή φορέα της εν λόγω δραστηριότητας, κατόπιν της από 3.6.2015 σχετικής αίτησης της νέας μισθώτριας “Β. Λ. Α.Ε.

4. Επειδή, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ του κύρους των προσβαλλομένων πράξεων, η εταιρεία “C. L.”, η οποία φέρεται να είναι ιδιοκτήτρια των ανωτέρω εγκαταστάσεων.

5. Επειδή, υπέρ του κύρους των προσβαλλομένων πράξεων παρεμβαίνει η εταιρεία “S. A. B. κ. Ε. Ε. Χ. – Β. – Μ. – Ο. – Δ. - Π. – Α. & Λ. Χ. Π.” και διακριτικό τίτλο “S. A.B.E.E”. Ανεξαρτήτως, όμως, του ότι δεν φαίνεται να συντρέχει έννομο συμφέρον της ανωτέρω εταιρείας κατά το χρόνο συζήτησης της υποθέσεως (ΣτΕ 1252-3/2016 7μ.), δεδομένου ότι η εταιρεία αυτή μετεβίβασε τις εγκαταστάσεις της στην εταιρεία “C. L.” ήδη από το έτος 2012, δυνάμει του υπ’ αριθ. 17555/10.9.2012 συμβολαίου αγοραπωλησίας ακινήτου, η παρέμβαση αυτή πρέπει να απορριφθεί, προεχόντως ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 27 του π.δ/τος 18/189, όπως ισχύει. Και τούτο διότι, ενώ το δικόγραφο της παρεμβάσεως υπογράφεται από δικηγόρο ως πληρεξούσιο της παρεμβαίνουσας εταιρείας, κατά τη συζήτηση της υποθέσεως στο ακροατήριο, το νομικό αυτό πρόσωπο δεν παρέστη με πληρεξούσιο δικηγόρο, ούτε εμφανίστηκε ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού για να δηλώσει ότι εγκρίνει την άσκηση της παρεμβάσεως, ούτε, τέλος προσκομίσθηκε συμβολαιογραφικό έγγραφο παροχής πληρεξουσιότητας στον δικηγόρο που υπογράφει το δικόγραφο.

6. Επειδή, κατά τη συζήτηση της υποθέσεως η υπογράφουσα το δικόγραφο της κρινομένης αιτήσεως και παραστάσα στο ακροατήριο δικηγόρος δήλωσε ότι παραιτείται του δικογράφου της αιτήσεως ως προς την τρίτη των αιτούντων. Συνεπώς, ως προς την ανωτέρω αιτούσα, η δίκη πρέπει να κηρυχθεί καταργημένη, σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ. 1 του π.δ 18/1989.

7. Επειδή, η υπογράφουσα το δικόγραφο της κρινομένης αιτήσεως δικηγόρος, η οποία παρέστη στο ακροατήριο για λογαριασμό των αιτούντων, ζήτησε και έλαβε από τον Πρόεδρο του Τμήματος προθεσμία για τη νομιμοποίησή της. Ωστόσο, εντός της χορηγηθείσας προθεσμίας (13.6.2018) δεν προσκομίσθηκε συμβολαιογραφικό έγγραφο παροχής πληρεξουσιότητας από τον δεύτερο των αιτούντων Δ.Π. προς την παραστάσα δικηγόρο, καταχωρηθέν στο πρωτόκολλο του δικαστηρίου και στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ), (αρ. 20 και 53 παρ. 4 του Κανονισμού του Συμβουλίου της Επικρατείας – ΦΕΚ Β΄ 2462/2013) (ΣτΕ 1128/2018, 1063/2017 Ολομ., ΣτΕ 2640/2017). Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, ως προς τον ανωτέρω αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 27 του π.δ/τος

18/1989 (Α΄ 8), όπως ήδη ισχύει.

8. Επειδή, η ισχύς της αποφάσεως ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/ Φ03/7936/363/11.8.2008 της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού (α΄ προσβαλλόμενη), με την οποία εγκρίθηκε η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τη συνέχιση της λειτουργίας αποθήκευσης στο χώρο του βιομηχανικού συγκροτήματος, ήταν περιορισμένης διάρκειας (5 ετών) και έληξε μετά την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως και πριν την πρώτη συζήτηση της υποθέσεως. Συνεπώς, η δίκη, κατά το μέρος τούτο, πρέπει να κηρυχθεί καταργημένη, λαμβανομένου υπόψη ότι οι αιτούντες δεν επικαλούνται ιδιαίτερο έννομο συμφέρον για τη συνέχιση της δίκης, κατά το μέρος τούτο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ 18/1989 (ΣΤΕ 424/2015, 3907/2012).

9. Επειδή, οι αιτούντες με το με αριθ. καταθέσεως 230/11.4.2017 δικόγραφο περί συνεχίσεως της δίκης κατά το άρθρο 32 παρ. 3 του π.δ 18/1989 παραιτήθηκαν από το πρώτο δικόγραφο συνεχίσεως της δίκης, με αριθ. καταθέσεως 216/23.5.2016, που είχαν καταθέσει. Με το με αριθμό 230/11.4.2017 δικόγραφο ζητείται η συνέχιση της δίκης ενόψει του ότι εκδόθηκε α) η με αριθ. πρωτ. Φ810/4881/ΠΕΡΙΒ.9/15/28.9.2015 απόφαση της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (διαπιστωτική πράξη) και παρατάθηκε η ισχύς της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (β΄ προσβαλλόμενη) μέχρι 22.9.2018, β) η με αριθ. πρωτ. 6556/Φ14.ΕΛ.136/ 29.10.2012 απόφαση της Διεύθυνσης Ανάπτυξης της Περιφέρειας Αττικής, με την οποία ανανεώθηκε η άδεια λειτουργίας της επίδικης δραστηριότητας με νέο φορέα την εταιρεία "P.S. A.E" και γ) η με αριθ. πρωτ. 2850/Φ14.ΕΛ.136/19.5.2016 απόφαση της Διεύθυνσης Ανάπτυξης της Περιφέρειας Αττικής, με την οποία τροποποιήθηκε η άδεια λειτουργίας μετά από μηχανολογική διαρρύθμιση, με νέο φορέα, τη νέα μισθώτρια των εγκαταστάσεων "B. A.E.B.E. X.". Ειδικότερα, με το ανωτέρω δικόγραφο, με το οποίο ζητείται η ακύρωση όλων των ανωτέρω πράξεων, προβάλλεται ότι πρέπει να θεωρηθεί συμπροσβαλλόμενη η υπό στοιχ. β ως άνω απόφαση, με την οποία ανανεώθηκε η άδεια λειτουργίας της επίδικης δραστηριότητας, και να συνεχισθεί η δίκη, βάσει του άρθρου 32 παρ. 3 του π.δ 18/1989, τόσο κατά της πράξεως αυτής όσο και κατά της τροποποιητικής αυτής, υπό στοιχ. γ΄, ως άνω αποφάσεως. Σύμφωνα δε με τους αιτούντες τόσο η υπό στοιχ. α΄ ως άνω απόφαση (διαπιστωτική πράξη), όσο και η υπό στοιχ. γ΄ ως άνω απόφαση εξακολουθούν να ισχύουν και να είναι δυσμενείς γι αυτούς.

10. Επειδή, όπως έχει κριθεί, (ΣΤΕ 3174/2015, 31/2013 Ολομ., ΣΤΕ 958/2018, 2202/2016), με την παρ. 3 του άρθρου 32 του π.δ/τος 18/1989, όπως ισχύει, θεσπίζεται ειδική περίπτωση συνεχίσεως της δίκης, πέραν αυτής της παρ. 2 του ίδιου ως άνω άρθρου, η οποία έχει ανοιχθεί με την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως κατά διοικητικής πράξεως, της οποίας η ισχύς έπαυσε για τους λόγους που αναφέρονται στην ως άνω παρ. 3 του άρθρου 32 (παύση της ισχύος της προσβαλλομένης πράξεως

οφειλόμενη στο ότι αυτή ήταν περιορισμένης χρονικής ισχύος και μετά τη λήξη της εκδόθηκε νεότερη πράξη ομοίου περιεχομένου ή στο ότι τροποποιήθηκε αυτή ή αντικαταστάθηκε με πράξη που εξακολουθεί να είναι δυσμενής για τον αιτούντα). Στην ειδική αυτή περίπτωση δεν διατηρείται απλώς, μετά τη σύννομη άσκηση του σχετικού δικαιώματος προς παροχή δικαστικής προστασίας από τον αιτούντα, το αρχικό αντικείμενο της δίκης, αλλά η δίκη συνεχίζεται με διευρυμένο αντικείμενο, το οποίο προσδιορίζεται από την προσβολή όχι μόνο της αρχικής, αλλά και της νεότερης διοικητικής πράξεως, η οποία εκδόθηκε μετά την παύση της ισχύος της αρχικώς προσβληθείσας. Η νεότερη, εξάλλου, πράξη είναι σε κάθε περίπτωση συμπροσβαλλόμενη με την αρχική, αφού μόνο δια του τρόπου αυτού καθίσταται εφικτή η επίτευξη του σκοπού της διατάξεως του άρθρου 32 παρ. 3 του π.δ/τος 18/189 που συνίσταται, μεταξύ άλλων, στην αποφυγή της ανάγκης να εγερθεί από τον αιτούντα νέα ακυρωτική δίκη κατά της νεότερης πράξεως.

11. Επειδή, με αυτά τα δεδομένα, νομίμως συνεχίζεται στην προκειμένη περίπτωση, δυνάμει του κατατεθέντος, βάσει του άρθρου 32 παρ. 3 του πδ/τος 18/89, δικογράφου, η παρούσα δίκη, σε σχέση με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής ΠΕΧΩ 7309/Φ. Περιβ. 9/08/22.9.2008 περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων της επίδικης δραστηριότητας, η ισχύς της οποίας έληξε στις 11.8.2013, δεδομένου ότι στη συνέχεια εκδόθηκε η ομοίου περιεχομένου, ως προς τους περιβαλλοντικούς όρους, με αριθ. πρωτ. Φ810/4881/ΠΕΡΙΒ.9/ 15/28.9.2015 απόφαση της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (διαπιστωτική πράξη), με την οποία παρατάθηκε η ισχύς της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων έως 22.9.2018. Η τελευταία δε αυτή απόφαση παραδεκτώς συμπροσβάλλεται, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη. Αντιθέτως, απαραδέκτως ζητείται η ακύρωση με το δικόγραφο συνεχίσεως της δίκης της με αριθ. πρωτ. 6556/Φ14.ΕΛ.136/29.10.2012 αποφάσεως ανανεώσεως της άδειας λειτουργίας και της με αριθ. πρωτ. 2850/Φ14.ΕΛ.136/19.5.2016 αποφάσεως τροποποιήσεως της άδειας, διότι κάτι τέτοιο θα αποτελούσε μη επιτρεπτή διεύρυνση του αντικειμένου της δίκης, (βλ. ΣτΕ 2885/2014), λαμβανομένου υπόψη ότι, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, η διεύρυνση του αντικειμένου χωρεί μόνο ως προς την ομοίου περιεχομένου προς την προσβληθείσα με το κύριο δικόγραφο πράξη που τυχόν εκδίδεται μετά την λήξη ισχύος της τελευταίας. Εξάλλου, η με αριθ. πρωτ. 6556/Φ14.ΕΛ.136/29.10.2012 απόφαση ανανεώσεως της άδειας λειτουργίας και η με αριθ. πρωτ. 2850/ Φ14.ΕΛ.136/19.5.2016 απόφαση τροποποιήσεως της άδειας, δεν δύνανται να θεωρηθούν συμπροσβαλλόμενες ούτε και με το κύριο δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως, δεδομένου ότι εκδόθηκαν μετά την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως και στηρίζονται σε διαφορετικά δεδομένα και ειδικότερα σε αιτήσεις των ενδιαφερομένων, υποβληθείσες μετά την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως. Η μεν πρώτη απόφαση εκδόθηκε κατόπιν αιτήσεως της εταιρείας S. AEBE και ακολούθως της αρχικής μισθώτριας «P. S. A.E» και αφού προηγήθηκε έκθεση - εισήγηση της υπηρεσίας (2.10.2012), η δε δεύτερη,

τροποποιητική της ανανεώσεως της άδειας λειτουργίας απόφαση, εκδόθηκε κατόπιν αιτήσεων διαφορετικού φορέα, της εταιρείας «B. A. E.B.E. X. και κατόπιν της από 5.5.2016 έκθεσης - εισήγησης της υπηρεσίας (πρβλ ΣτΕ 3907/2012, 4908/1997). Με τα δεδομένα αυτά πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο προβαλλόμενος με το με αριθ. καταθέσεως 230/11.4.2017 δικόγραφο συνεχίσεως της δίκης κατά το άρθρο 32 παρ. 3 του π.δ 18/1989, ισχυρισμός, σύμφωνα με τον οποίο η με αριθ. πρωτ. 6556/Φ14.ΕΛ.136/ 29.10.2012 απόφαση ανανεώσεως της άδειας λειτουργίας πρέπει να θεωρηθεί ως συμπροσβαλλόμενη με το κύριο δικόγραφο, να συνεχισθεί η δίκη, κατά το άρθρο 32 παρ. 3 του πδ/τος 18/1989, ως προς την πράξη αυτή, ενόψει της εκδόσεως της με αριθ. πρωτ. 2850/Φ14.ΕΛ.136/ 19.5.2016 τροποποιητικής αποφάσεως, και η τελευταία αυτή πράξη να θεωρηθεί συμπροσβαλλόμενη, βάσει της ανωτέρω διατάξεως.

12. Επειδή, η αιτούσα με το με αριθ. καταθέσεως 231/11.4.2017 δικόγραφο προσθέτων λόγων παραιτήθηκε από το με αριθ. καταθέσεως 215/23.5.2016 πρώτο δικόγραφο προσθέτων λόγων.

13. Επειδή, με το με αριθ. καταθέσεως 231/11.4.2017 δικόγραφο προσθέτων λόγων ζητείται η ακύρωση, πέραν των προσβληθεισών με το κύριο δικόγραφο πράξεων και πέραν της θεωρούμενης ως συμπροσβαλλόμενης, κατ' άρθρο 32 παρ. 3 του πδ 18/1989, πράξεως, δηλαδή της με αριθ. πρωτ. Φ810/4881/ΠΕΡΙΒ.9/15/28.9.2015 αποφάσεως της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (διαπιστωτική πράξη), και της με αριθ. πρωτ. 6556/Φ14.ΕΛ.136/29.10.2012 αποφάσεως ανανεώσεως της άδειας λειτουργίας, καθώς και της με αριθ. πρωτ. 2850/Φ14.ΕΛ.136/ 19.5.2016 αποφάσεως τροποποίησης της άδειας λειτουργίας. Όμως, οι δύο τελευταίες πράξεις προσβάλλονται απαραδέκτως με το με αριθ. καταθέσεως 231/11.4.2017 δικόγραφο προσθέτων λόγων διότι το αντικείμενο της ακυρωτικής δίκης προσδιορίζεται με το αρχικό δικόγραφο και δεν δύναται να διευρυνθεί παραδεκτώς με το δικόγραφο προσθέτων λόγων (ΣτΕ 4534/2015, 1153/2010, 2367/2007 Ολομ.). Οι πράξεις δε αυτές, κατά τα ήδη εκτεθέντα, δεν δύναται να θεωρηθούν συμπροσβαλλόμενες.

14. Επειδή, η παρεμβαίνουσα με το κατατεθέν μετά τη συζήτηση, εντός της χορηγηθείσας από τον Πρόεδρο του Τμήματος προθεσμίας, υπόμνημα, προβάλλει ότι η κρινόμενη αίτηση καθίσταται αλυσιτελής, δεδομένου ότι, ακόμη και σε περίπτωση ακυρώσεως της αποφάσεως εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων, η χορηγηθείσα άδεια λειτουργίας εξακολουθεί να υφίσταται, εφόσον η δίκη δεν μπορεί να διευρυνθεί με το δικόγραφο του άρθρου 32 παρ. 3 του π.δ/τος 18/1989 και των προσθέτων λόγων, όσον αφορά στο αντικείμενό της, εν προκειμένω σε σχέση με την άδεια λειτουργίας. Ο ισχυρισμός όμως αυτός είναι απορριπτέος, δεδομένου ότι η συνέχιση της λειτουργίας της μονάδας εξαρτάται από την ισχύ της πράξεως εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων (ΣτΕ 2489/2006 Ολομ.).

15. Επειδή, όπως έχει γίνει δεκτό, με τις διατάξεις της κυρωθείσας με το άρθρο πρώτο του ν. 2039/1992 (Α΄ 61) Διεθνούς συμβάσεως της Γρανάδας του έτους 1985, οι οποίες έχουν κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος υπέρτερη του νόμου τυπική ισχύ, επιβάλλεται η προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, στην οποία περιλαμβάνονται τόσο μεμονωμένα οικοδομήματα, όσο και αρχιτεκτονικά σύνολα και τόποι, κατά τα αναφερόμενα στις διατάξεις αυτές και, περαιτέρω, η μέριμνα για την ένταξη των προστατευόμενων αυτών στοιχείων στην οικονομική και κοινωνική ζωή του οικείου οικισμού και για την κατά το δυνατόν εναρμόνισή τους με τον πολεοδομικό ιστό του οικισμού (ΣτΕ 919/2018, 4351/2014). Περαιτέρω, τα συμβαλλόμενα στην ανωτέρω διεθνή σύμβαση μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να απέχουν από κάθε ενέργεια που βλάπτει αμέσως ή εμμέσως τα μνημεία ή τα αρχιτεκτονικά σύνολα ή τον περιβάλλοντα χώρο τους αλλά και να λαμβάνουν θετικά μέτρα, που αποσκοπούν στην βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος τα ακίνητα μνημεία χώρου (ΣτΕ 919/2018, 2344/2014 7μ., 669/20). Εξάλλου, κατά την έννοια των αυτών διατάξεων δεν είναι επιτρεπτή η καταστροφή στοιχείων τα οποία είναι ιδιαιτέρως σημαντικά για τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς καθώς και η επέμβαση, η οποία συνεπάγεται τη μεταβολή του πολεοδομικού ιστού αρχιτεκτονικού συνόλου, ή την άρση της φυσιογνωμίας ή τη διάρρηξη της ομοιογένειας ορισμένου τόπου (ΣτΕ 919/2018, 2344/2014 7μ).

16. Επειδή, όπως έχει γίνει δεκτό καθ' ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 10 (αρ. 1, 2, 3, 4 ν. 3028/2002 (Α΄ 153), με τον οποίο οργανώνεται και εξειδικεύεται η προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος, για τις επεμβάσεις πλησίον μνημείου, ισχύει ο κανόνας του επιτρεπτού, αλλά μόνο κατόπιν εγκρίσεως του Υπουργού Πολιτισμού. Ειδικά δε για οικοδομικές εργασίες, η έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού χορηγείται εάν η απόσταση από το ακίνητο μνημείο -στην έννοια του οποίου συμπεριλαμβάνεται πλέον ρητώς και το άμεσο περιβάλλον του- ή η σχέση με αυτό είναι τέτοια ώστε να μην κινδυνεύει να επέλθει άμεση ή έμμεση βλάβη σε αυτό. Από τα ανωτέρω παρέπεται ότι ο Υπουργός Πολιτισμού προκειμένου να χορηγήσει την έγκριση (άδεια) για την εκτέλεση ενός έργου ή για την ανάπτυξη μίας δραστηριότητας πλησίον μνημείων αξιολογεί τα χαρακτηριστικά του έργου και εκτιμά τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις που θα έχει η εκτέλεσή του στα ακίνητα μνημεία, δηλαδή στα αγαθά που εμπίπτουν στο πεδίο προστασίας του αρχαιολογικού νόμου. Η αιτιολογία της χορηγουμένης εγκρίσεως (αδείας) ελέγχεται συνεπώς ως προς τα ζητήματα αυτά, πρέπει δε, για να είναι πλήρης, να περιέχει: α) περιγραφή των προστατευτέων μνημείων, β) περιγραφή του προς εκτέλεση έργου και γ) τεκμηριωμένη εκτίμηση των επιπτώσεων του έργου επί των μνημείων. Περαιτέρω, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, το Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο είναι αρμόδιο να χορηγεί άδεια για την επιχείρηση έργου ή για την ανάπτυξη μίας δραστηριότητας πλησίον αρχαίου ή νεώτερου μνημείου, δύναται και να απαγορεύει κάθε έργο ή δραστηριότητα που μπορεί να βλάψει, αμέσως ή εμμέσως, και δη τόσο από άποψη ασφαλείας όσο και από αισθητική άποψη, τις αρχαιότητες ή τα νεώτερα

μνημεία, με γνώμονα την εις το διηνεκές διατήρηση και προστασία τους και πάντοτε ενόψει αφενός του χαρακτήρα των προστατευτέων μνημείων και αφετέρου του συγκεκριμένου έργου που πρόκειται να επιχειρηθεί. Η έγκριση δηλαδή της οικείας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, η οποία αποτελεί την προϋπόθεση εκδόσεως των λοιπών απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων, χορηγείται μόνον εάν, κατά την αιτιολογημένη κρίση της υπηρεσίας, το έργο ή η δραστηριότητα, είτε καθεαυτό είτε ενόψει των συνθηκών που υφίστανται στην περιοχή, δεν συνεπάγονται δυσμενείς επιπτώσεις στη διατήρηση, την προβολή και την εν γένει προστασία του μνημείου, αλλά και του χώρου που το περιβάλλει, και μάλιστα σε έκταση επαρκή για την ανάδειξή του (βλ. ΣτΕ 919/2018, 618/2018, 4161/2015, 4160/2015, 168/2012 3824/2007). Ενόψει του ότι η απαιτούμενη, κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3028/2002, έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού για την εκτέλεση έργου ή την άσκηση ορισμένης δραστηριότητας πλησίον αρχαίων ή νεωτέρων μνημείων αποσκοπεί στην επιβαλλόμενη από το Σύνταγμα προστασία πολιτιστικών αγαθών και αποτελεί προαπαιτούμενο για τη χορήγηση κάθε άλλης άδειας προβλεπόμενης από την κείμενη νομοθεσία, η χορήγηση της εγκρίσεως αυτής απαιτείται σε κάθε περίπτωση που εκδίδονται άδειες από άλλες, πλην του Υπουργού Πολιτισμού, αρμόδιες αρχές τόσο για την έναρξη όσο και για τη συνέχιση ενός έργου ή μιας δραστηριότητας (πρβλ. ΣτΕ 275/2016). Μία τέτοια περίπτωση, που απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, αποτελεί και η παράταση της διάρκειας ισχύος της αποφάσεως εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων, βάσει του άρθρου 2 παρ. 8 περ. γ' του ν. 4014/2011 (Α' 209), με την έκδοση διαπιστωτικής πράξεως της Διοίκησης, με την οποία βεβαιώνεται η εκπλήρωση των προβλεπόμενων εκ του νόμου ουσιαστικών προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η μη μεταβολή των δεδομένων, επί των οποίων στηρίχθηκε η έγκριση των αρχικών περιβαλλοντικών όρων του έργου, εφόσον η παράταση αφορά έργο ή δραστηριότητα πλησίον αρχαίων ή νεωτέρων μνημείων. Και τούτο ανεξαρτήτως του εάν για την αρχική έγκριση περιβαλλοντικών όρων είχε δοθεί προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, δεδομένου ότι, σύμφωνα με όσα εκτίθενται ανωτέρω, η πρόκληση δυσμενών επιπτώσεων στα προστατευόμενα μνημεία δεν συναρτάται μόνο με το επίμαχο έργο ή τη δραστηριότητα, αλλά και με την εκτίμηση των υφισταμένων στην περιοχή συνθηκών.

17. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, είχε χορηγηθεί έγκριση εκ μέρους του Υπουργού Πολιτισμού με την απόφαση ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧΑ1/Φ03/7936/363/11.8.2008 (α' προσβαλλόμενη πράξη) για πέντε έτη ενόψει της επικείμενης εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των εγκαταστάσεων της εταιρείας "S. ΑΕΒΕ", με την απόφαση ΠΕΧΩ 7309/Φ. Περιβ. 9/08/22.9.2008 του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής (β' προσβαλλόμενη πράξη). Η εκδοθείσα στη συνέχεια Φ810/4881/ΠΕΡΙΒ.9/15/28.9.2015 διαπιστωτική πράξη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, βάσει του άρθρου 2 παρ. 8 περ. γ' του ν. 4014/2011, περί παρατάσεως ισχύος της αποφάσεως εγκρίσεως περιβαλλοντικών έργων της ανωτέρω μονάδας

στηρίχθηκε στην αρχική απόφαση εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων, χωρίς να υπάρξει επικαιροποίηση της εγκρίσεως του Υπουργού Πολιτισμού, όπως προκύπτει από τις εκθέσεις απόψεων της Διοικήσεως προς το Δικαστήριο (βλ. ιδίως το με αριθ. πρωτ. Φ1/13/10.2.2016 έγγραφο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής Πειραιώς και Νήσων και το με αριθ. πρωτ. Φ810/6040/ΠΕΡ.9/15/23.11.2015 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής). Ενόψει, όμως του ότι κατά τον χρόνο εκδόσεως της ως άνω διαπιστωτικής πράξεως είχε λήξει η ισχύς της αποφάσεως ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧΑ1/Φ03/7936/363/11.8.2008, με την οποία είχε εγκριθεί η μελέτη περιβαλλοντικών όρων του έργου από πλευράς αρχαιολογικής νομοθεσίας, κλονίζεται το νόμιμο έρεισμα τόσο της με αριθ. πρωτ. ΠΕΧΩ 7309/Φ. Περιβ. 9/08/ 22.9.2008 του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι λειτουργίας της επίμαχης μονάδας, όσο και της θεωρούμενης ως συμπροσβαλλόμενης Φ810/4881/ΠΕΡΙΒ. 9/15/28.9.2015 διαπιστωτικής πράξεως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής. Για τον λόγο αυτό πρέπει να ακυρωθούν οι ανωτέρω πράξεις, η εξέταση δε των προβαλλόμενων με το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως και των προσθέτων λόγων παρέλκει ως αλυσιτελής, ενώ πρέπει να απορριφθεί, κατά το μέρος αυτό, η παραδεκτώς ασκηθείσα παρέμβαση.